

el NLL cat. V. *Glera, Glaret, Glorieta*,¹ *Laredo* etc.; aplicat als codolars, arenys i cantalars. Que el *Clariano* mereixi aquest epítet ja no caldrà justificar-ho més després del que ens han contat Cavanilles i Madoz; i mostrat gràficament Sarthou i altres.

Ja hem exemplificat abundantment, art. *Caro*, que *-aro, -ara*, és una de les formes més esteses que en toponímia mossàrab revestí el sufix *-ARIU, -A*: *Quintaro* *QUINTARIUM*, els dos o tres *Caro* < *KARIO-* 'massa penyalosa', *Tintara, Jovara, Carliars* etc. Aquí, però, hi havia una altra *r*, que causà la dissimilació de *-aro* en *-ano*. El canvi de la *g-* en *κ-* seria sobretot degut a l'acció de l'àrab, que no tenint aquesta oclusiva, la canviava normalment en *q*; i el nom del *Pou Clar*, si no fou l'ètimon del nom del riu, sí que ajudaria a con-¹⁵ solidar aquesta alteració en la part alta del curs. Però la *g-* es manté encara en la forma del *Rept., Gayaran*; mentre que en la part baixa la pertorbació arabitzant s'exercí en una altra forma: no tolerant-se dins el sistema àrabic ni la *-o* final ni els grups consonàntics, llevà²⁰ la *-o* i la *-l-*, i una metàtesi canvià *Gareyan* (< *Glareyan*) en *Gayaran*.

De la reducció de *-ARIU* a *-aro* i de la dissimilació en *-an(o)* tenim un altre cas mossàrab en el nom del *Vedrà* (antic *Bedran, -ano*), en l'extrem NO. de l'illa d'Ei-²⁵ vissa: on *Vedrà* ha quedat alhora, com a nom del gegantesc penyal aïllat enfront de la costa, i també s'havia estès a una vasta superfície rocallosa adjacent, en aquella part de la gran illa eivissenca; amb la *-n-* conservada en els derivats *Vedranell* i *Vedraner*; les dades³⁰ històriques i topogr. que porta l'erudit eivissenc E. Ribas i Marí en *BSONBna*. (xxxviii, 1990, 39-46) induïxen² a rectificar així —com *PETRARIUM*— l'etim. admesa en el nostre vol. I (pp. 221-2). Allí l'àrab canvià la *p-* en *b-* i el cat. pronuncià com a *v* aquesta labial.³⁵

¹ Ultra els dos rius *Glorieta* *GLAREETA*, del Princ., tindrem en compte que també hi ha una font *Glorieta* entre les que *GGRV* cita a Albaida. —² Sense valor la nota d'un C. Aguiló en el vol. XIII (76-85) d'aquell butlletí.

CLARIS

Nom del canonge i patriota Pau Claris (Barcelona, 1586-1641).¹

HOMÒNIMS. *Felip Claris*, vicari de la Pobla de⁴⁵ Lillet (a. 1627) (Serra, *Pinós i Mataplana* III, 190).

ETIM. Potser prové del NP llatí *CLARIUS*. J. F. C.

¹ Cal pronunciar el nom amb accent damunt la *a*, i no *Clarís* com fa *AlcM* (cf. *E.T.C.* II, 241).

CLARÓ

Pla de Claró i *Coma de Claró*, partides de Ràmic (Andorra) (cf. *E.T.C.* II, 19).

HOMÒNIMS I PARÒNIMS. *Serra d'Enclar*, en terme de St. Julià de L. (Andorra) (cf. *E.T.C.* II, 19).⁵⁵

Caumà'l Claró, partida de Guils del Cantó (Alt Urgell) (xxxviii, 7.14).

Les Clares, partida del terme de Civís (Alt Urgell).

ETIM. Derivats de *clar* < del llatí *CLARUS*. El nom es refereix a les masses pelades d'aquests grans cims⁶⁰

d'Andorra i de l'Alt Urgell (cf. *E.T.C.* II, 19). J. F. C.

CLASCAR

1) *El Clascar*, en el Santuari dels Arcs de Santa Pau, prop de Sant Aniol de Finestres, però en el ves-sant N., i per tant lluny de Sant Esteve i la Barroca, que són al SO. de St. Aniol.

2) *El Clascar de Finestres*, mas del terme de Sant Aniol de Finestres (Garrotxa) (XLIV, 102).

3) *El Clascar*, mas en el terme de la Barroca i Sant Esteve (Garrotxa) (XLIV, 94).

4) *El Clascar*, mas, cap al Coll de Nafre, entre Osor i Susqueda.

5) *El Clascar*, turó en el terme de Malla (Osona).

6) *El Clascar*, mas en el te. de Montmany de Puig-graciós (Vallès Oriental), en el centre del Pla de Bertí.

7) *Clascar*, NL antic, cap a Cerdanya: «in Cerdania vel in Confluente in ipsa guardia vel in *Cballaschars* sive in Annes» a. 1046 (Carreras Candi, *Mi. Hi. Ca.* I, 70).

DERIVATS I PARÒNIMS. *Clascari*, nom de diversos personatges dels Ss. XIV-XV (*Guerau de Clascuari*, a. 1449, cap d'una bandositat del Vallès (*BABL* XII, 126); *Pere de Clascueri*, arquebisbe de Tarragona, patriarca d'Antioquia, mort el 1380 (Carreras Candi, *o. c.* II, 195).

Cascarols, veïnat on hi ha l'església en el te. de Planès (Alta Cerdanya) (Brousse, *Cerdagne*, 133). J. F. C.

ETIM. *El Clascar*, nom estès per tota la Catalunya oriental per designar indrets on hi ha hagut un castell o un càstrum, ve potser de *castlar* < *CASTELLARE* 'territori agregat a un castell'. És l'etim. que acceptàvem en *E.T.C.* I, 164n. i *DECat* II, 628a51-b35. Però com que no és normal que una vocal sofreixi síncope davant *-LL-* doble, és preferible partir de *KASTL-ARE* derivat del sorotàptic *KASTLO-* sinònim de *CASTRUM* (> **Casclars* > *Clascar* metàt.); veg. els arts. *Carles/ Benicarló* i *Casterner*.

Cascarols sembla que ha de derivar de *Clascar-ols*, diminutiu de *Clascar*, amb dissimilació de la primera *l*, com ho mostra el fet que l'altre veïnat de Planès es diu *El Castell*. J. C.

CLAU

La Clau i *Serrat de la Clau*, partides de Cirac (xxvi, 81.7, 82.5), a Conflent.

⁵⁰ *La Clau*, pda. de Valcebollera (Cerd.) (xxiii, 54.11).

El Clau, pda. de Talteüll (Rosselló) (xxv, 167.17).

Forcall de Clau, partida del terme de Vallada (Costera de Xàtiva) (xxxii, 73.7.8).

La Clau Real, partida antiga del terme de la Manresana (Segarra) (Mirambell, *Mapa S.M. Sesgueioles*, 1ª terç s. XIX, p. 11).

ETIM. Del llatí *CLAVIS* 'clau d'obrir i tancar', en el sentit de 'paratge enclavat dins d'un altre', o 'tascó d'un terme que es fica dins d'un altre' (cf. *DECat* II, 747a38-b56). J. F. C.